

Rejestr umów o dzieło

Analiza danych z formularzy RUD przekazanych
w latach 2021-2023

Warszawa 2024

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

**Rejestr umów o dzieło. Analiza danych z formularzy RUD przekazanych
w latach 2021-2023**

Opracowanie tekstu: Zespół Analityki i Inżynierii Danych

Opracowanie graficzne: Departament Zarządzania Dokumentacją i Poligrafią

Wydawca

Zakład Ubezpieczeń Społecznych

ul. Szamocka 3, 5

01-748 Warszawa

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Analiza danych z formularzy RUD przekazanych w latach 2021-2023	2
3. Podsumowanie	17

1. Wstęp

Obowiązek informowania ZUS o umowach o dzieło został wprowadzony w 2021 r. Zobowiązani przekazują informację na formularzu RUD (zgłoszenie umowy o dzieło). Wpisują do niego dane swoje oraz wykonawcy umowy o dzieło, a także datę rozpoczęcia i zakończenia wykonywania tej umowy oraz jej przedmiot. Formularz można wypełnić i złożyć w formie elektronicznej za pomocą Platformy Usług Elektronicznych ZUS (PUE ZUS) lub w formie papierowej. ZUS zapisuje formularze RUD w rejestrze umów o dzieło.

Trzyletni okres funkcjonowania rejestru umów o dzieło daje podstawy do przeprowadzenia pierwszych zbiorczych analiz porównawczych. Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie podstawowych analiz w zakresie informacji o przekazanych danych do rejestru o zawieranych umowach o dzieło przez podmioty zobowiązane w okresie 2021–2023¹. W opracowaniu zawarto identyfikację kluczowych danych i trendów m.in. w poniższym zakresie:

- liczby złożonych formularzy RUD,
- sposobu składania formularzy RUD,
- liczby wykazanych umów o dzieło w formularzach RUD,
- liczby unikalnych podmiotów składających formularz RUD,
- liczby unikalnych wykonawców wykazanych w formularzach RUD,
- rodzajów podmiotów zgłaszających umowy o dzieło,
- podziału płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na rodzaj działalności w klasyfikacji PKD,
- liczby zgłoszonych wykonawców umów o dzieło według płci i wieku,
- struktury cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD.

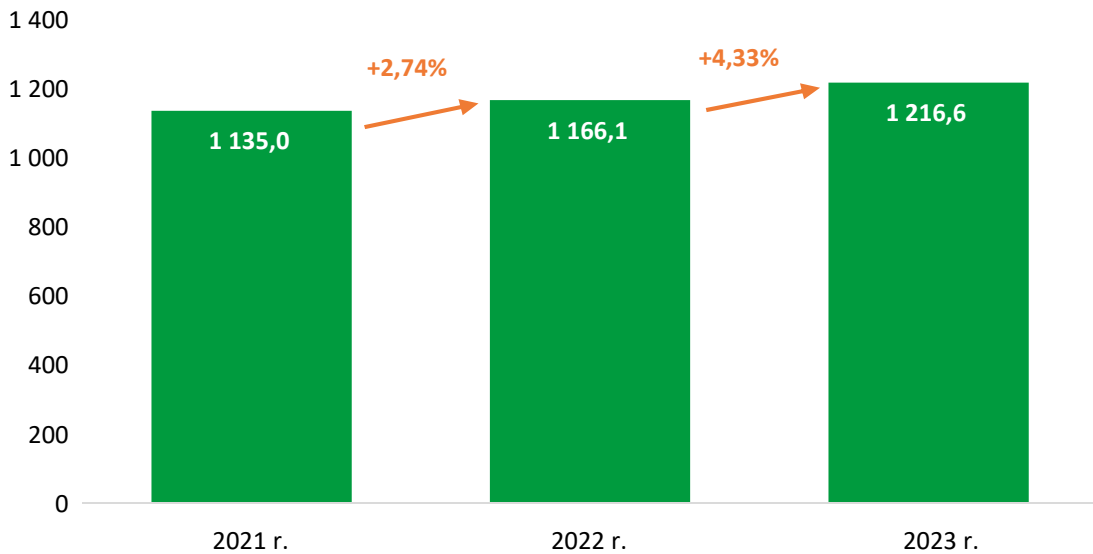
2. Analiza danych z formularzy RUD przekazanych w latach 2021–2023

3,52 mln

Liczba złożonych formularzy RUD w latach 2021–2023

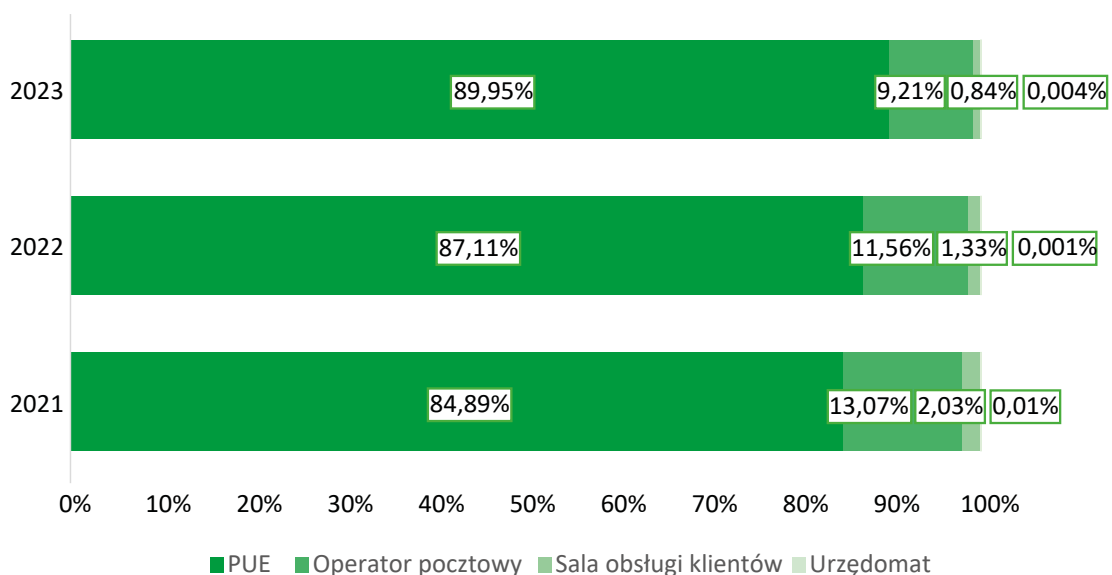
Analiza liczby złożonych formularzy RUD za lata 2021–2023 wskazuje, że rokrocznie następował wzrost liczby składanych formularzy. W 2023 r. odnotowano wzrost o 4,33% w stosunku do poprzedniego roku, a w 2022 r. wzrost wyniósł 2,74% w porównaniu z 2021 r. W roku 2023 nastąpił wzrost składanych formularzy o 7,19% w porównaniu do roku 2021. Należy również podkreślić, że w każdym roku liczba złożonych formularzy przekroczyła 1 mln w skali roku. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

¹ Analiza porównawcza przeprowadzona została o dane wykorzystane w najnowszym opracowaniu dotyczącym zgłaszanych umów o dzieło w 2023 r., w związku z czym dane za rok 2021 i 2022 różnią się od danych opublikowanych w publikacjach za lata 2021 i 2022.

Wykres 1. Liczba złożonych formularzy RUD w latach 2021–2023 (w tys.)

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W 2023 r. podobnie jak w latach 2021 i 2022 najczęściej formularzy RUD zostało złożonych za pośrednictwem PUE ZUS (w formie elektronicznej). W porównaniu do roku poprzedniego zanotowano wzrost o 7,73%, a do roku 2021 o 13,57%. Liczba formularzy składanych w formie papierowej z roku na rok jest coraz mniejsza, co świadczy o znacznym stopniu elektroniczacji kontaktów płatników składek z ZUS. Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych sposobów składania formularzy RUD w latach 2021–2023 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Sposoby składania formularzy RUD w latach 2021–2023

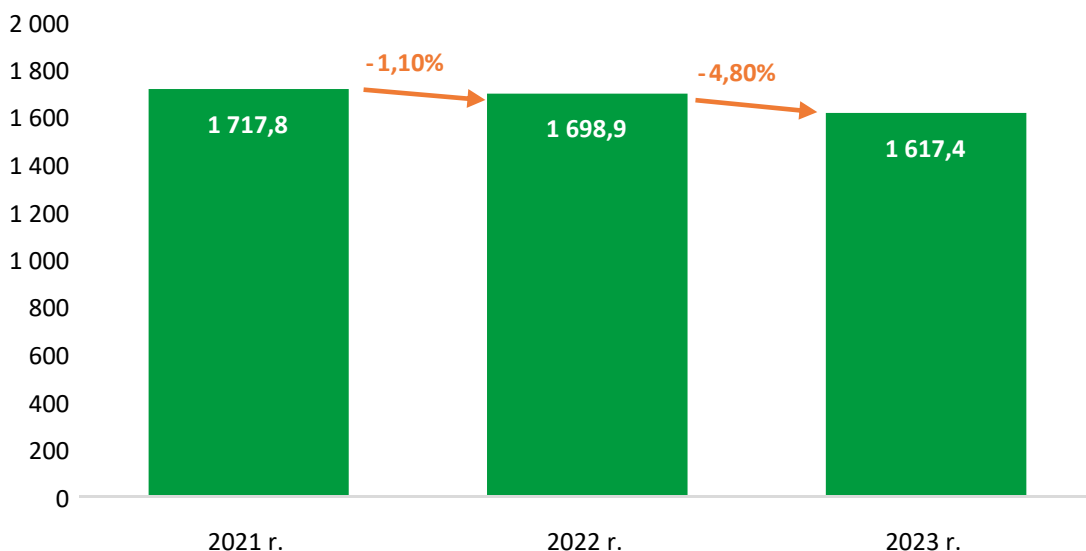
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

5,03 mln

Liczba wykazanych umów w formularzach RUD w latach 2021–2023

Analiza liczby wykazywanych na formularzach RUD umów o dzieło za lata 2021–2023 wskazuje, że rokrocznie następował spadek wykazywanych umów o dzieło. W 2023 r. odnotowano spadek o 4,80% w stosunku do poprzedniego roku, a w 2022 r. o 1,10% w porównaniu z 2021 r. Spadek wykazywanych umów o dzieło w 2023 r. w stosunku do 2021 r. wyniósł 5,85%. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Liczba wykazanych umów o dzieło w formularzach RUD w latach 2021–2023 (w tys.)

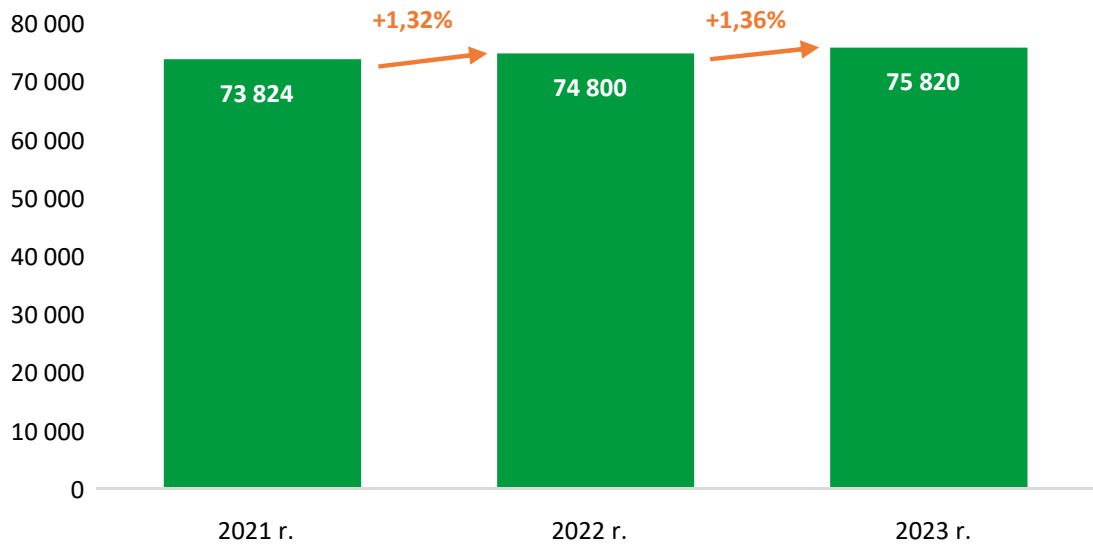
Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W 2023 r. w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano wzrost liczby unikalnych podmiotów, którzy składali formularz RUD o 1,36% oraz wzrost liczby unikalnych wykonawców o 1,13%. W 2022 r. w porównaniu do roku poprzedniego wzrost wyniósł kolejno 2,70% oraz 2,88%. Szczegółowe dane prezentują wykresy 4 i 5.

135,5 tys.

Liczba unikalnych podmiotów składających formularz RUD w latach 2021–2023

Wykres 4. Liczba unikalnych podmiotów składających formularz RUD w latach 2021-2023

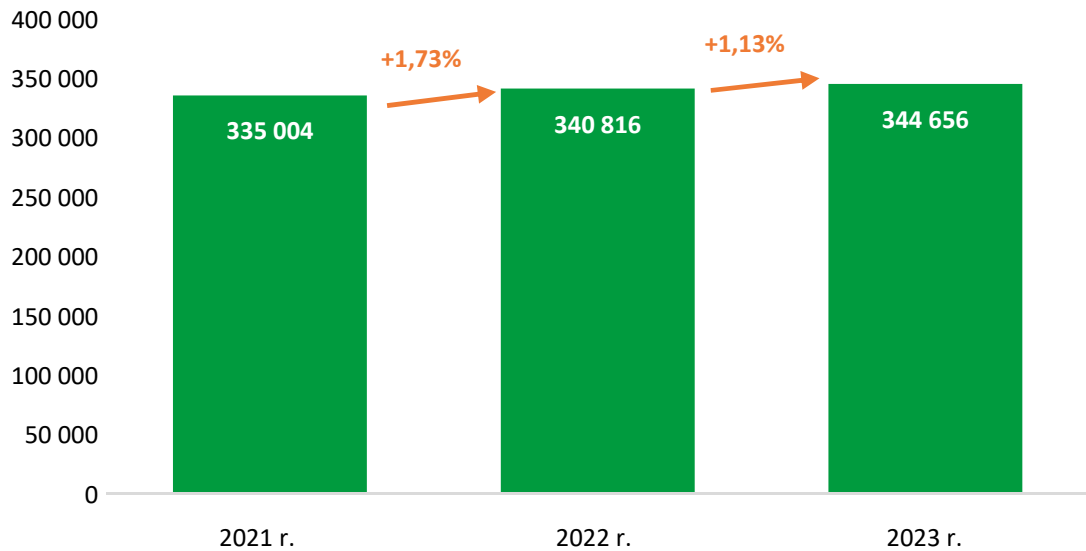

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

655,9 tys.

Liczba unikalnych wykonujących wykazanych w formularzach RUD w latach 2021-2023

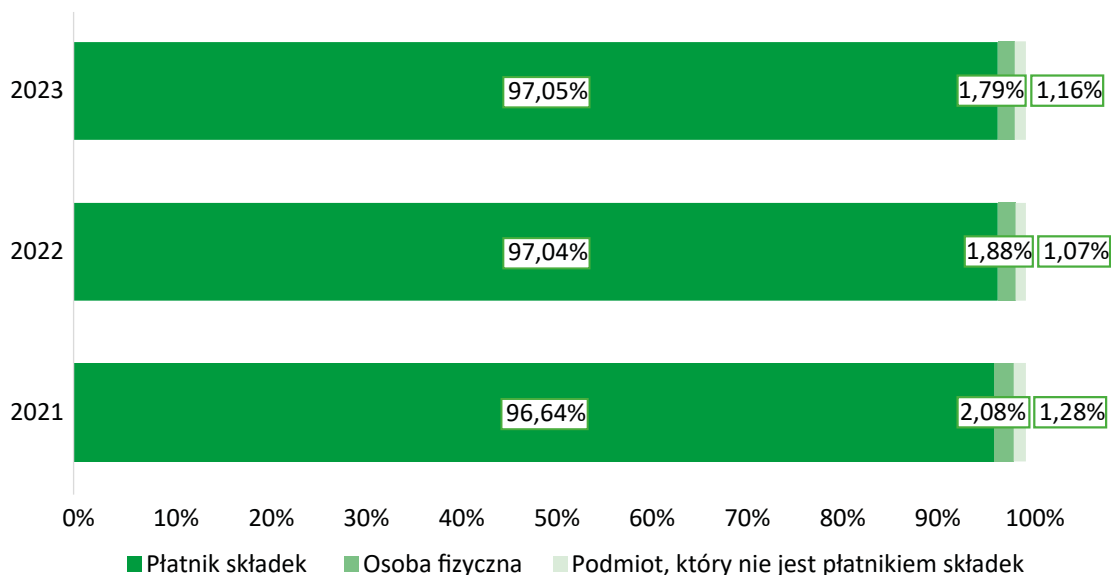
Wykres 5. Liczba unikalnych wykonawców wykazanych w formularzach RUD w latach 2021-2023

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W kolejnych latach funkcjonowania rejestru umów o dzieło nie odnotowano zmian w strukturze podmiotów zgłaszających umowy o dzieło do ZUS. Zdecydowaną największą grupę rokrocznie stanowią płatnicy składek, co prezentuje wykres 6.

Wykres 6. Rodzaje podmiotów zgłaszających umowę o dzieło w latach 2021–2023

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Analiza danych w zakresie podziału płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na rodzaj prowadzonej działalności wskazuje na stabilność ogólnej liczby podmiotów prowadzących działalność określonego rodzaju w poszczególnych latach, przy jednoczesnym zauważalnym wzroście w sekcji działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – z 14,5 tys. w 2021 r. przez 15,2 tys. w 2022 r. do 15,6 tys. w 2023 r. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia wykres 7.

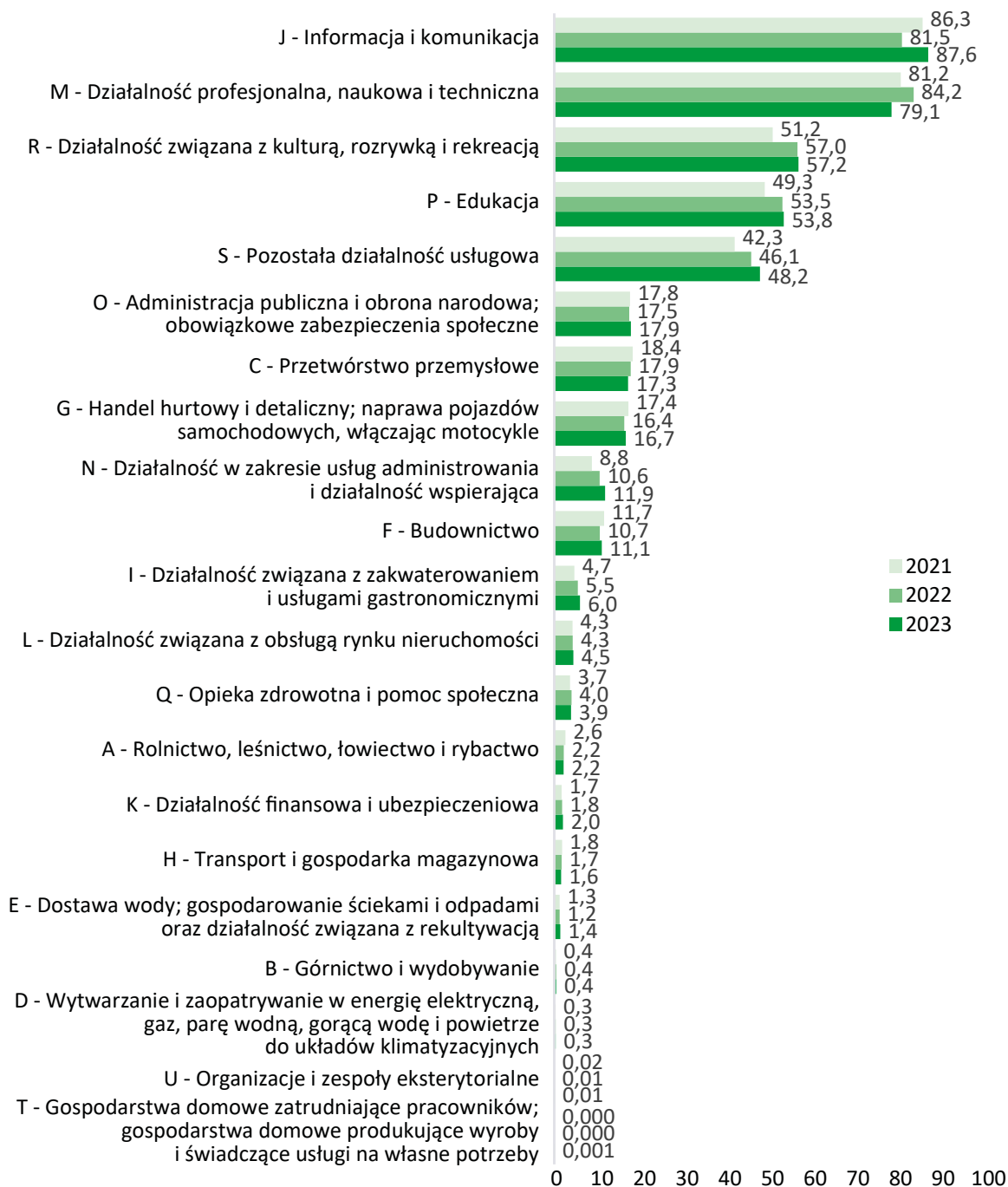
Wykres 7. Podział płatników składek zgłaszających umowy o dzieło ze względu na rodzaj działalności w klasyfikacji PKD w latach 2021–2023 (w tys.)

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Największa liczba wykonujących umowy o dzieło była wykazana przed podmioty, które prowadziły działalność w zakresie informacji i komunikacji – w latach 2021–2023 odpowiednio 86,3 tys., 81,4 tys. i 87,6 tys. wykonujących oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej – kolejno 81,2 tys., 84,2 tys. oraz 79,1 tys. w latach 2021–2023. Szczegóły w tym zakresie prezentuje wykres 8.

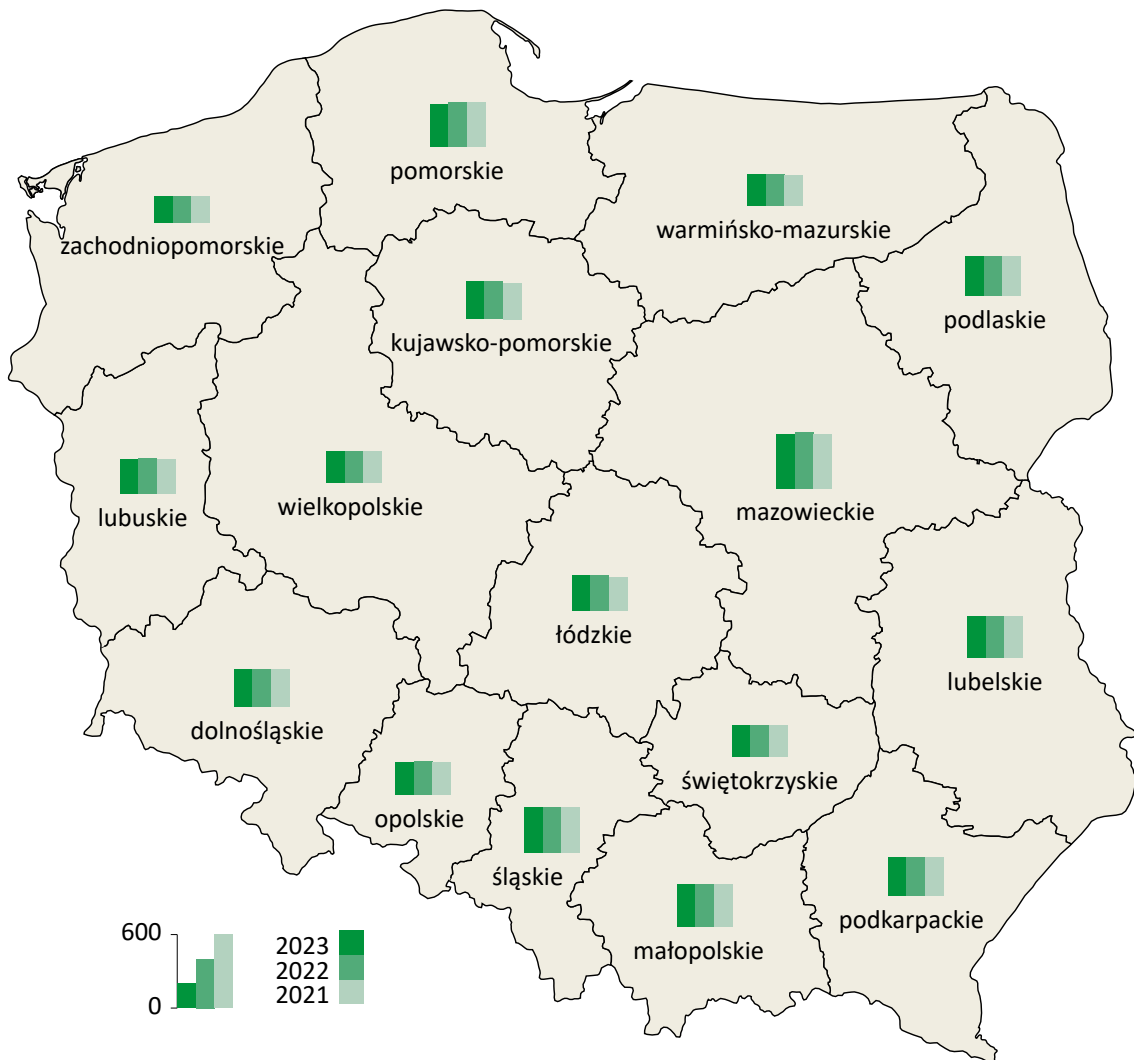
Wykres 8. Wykonawcy umów o dzieło według sekcji PKD płatnika składek w latach 2021–2023 (w tys.)

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Wartości przedstawione na wykresie 9 w poszczególnych województwach wykazują minimalne różnice w latach 2021–2023 w zakresie liczby płatników składek zgłaszających umowy o dzieło do ZUS. Najwięcej płatników w przeliczeniu na 10 tys. aktywnych płatników składek przekazało formularze RUD w województwie mazowieckim. W latach 2021–2023 odnotowano odpowiednio 454, 454 i 444 płatników składek. Najmniej w województwie zachodniopomorskim, odpowiednio 213, 218 i 219 płatników składek.

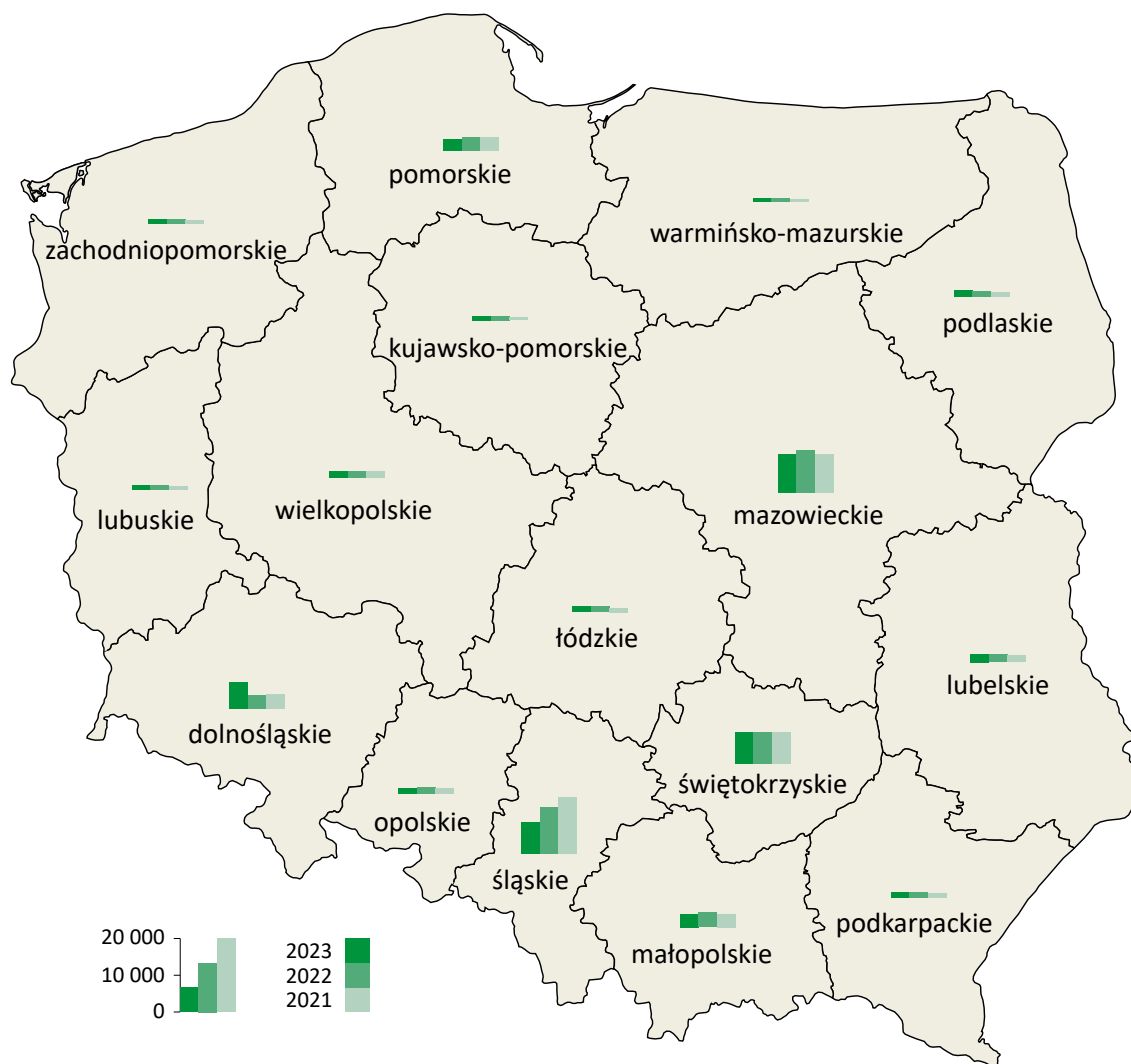
Wykres 9. Płatnicy składek zgłaszający umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w latach 2021–2023

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Większe różnice pomiędzy województwami widać w liczbie zgłoszonych umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, lecz na przestrzeni lat dane w poszczególnych województwach wykazują stabilność. Najwięcej umów o dzieło na 10 tys. płatników składek w latach 2021–2023 zgłoszono w województwie mazowieckim, kolejno 15 693, 16 823 i 15 430. Najmniej umów o dzieło zgłoszono w województwie warmińsko-mazurskim: 1637, 1665, 1800. Dane w tym zakresie prezentuje wykres 10.

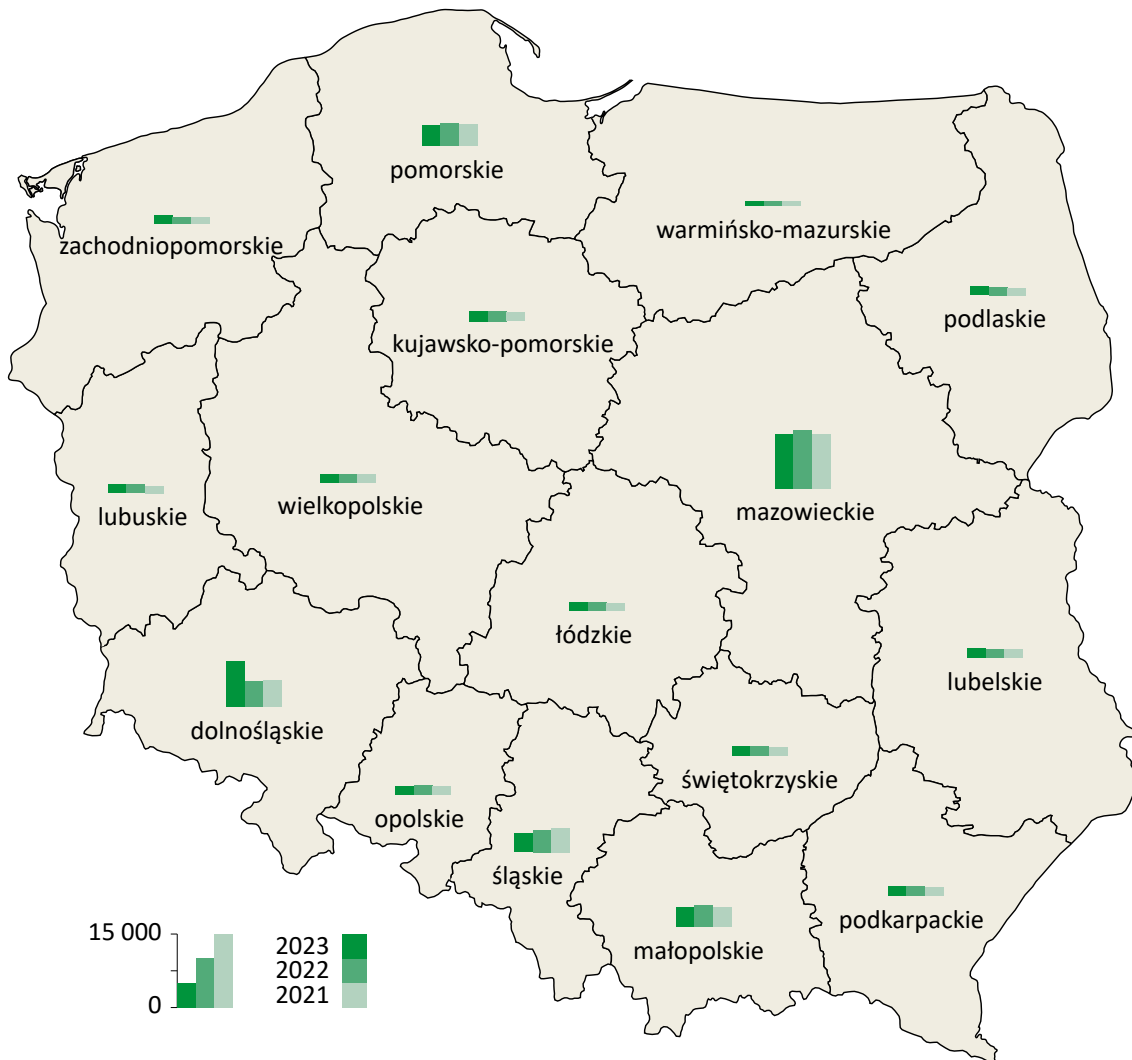
Wykres 10. Zgłoszone umowy o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w latach 2021–2023

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W latach 2021–2023 najwięcej formularzy RUD na 10 tys. płatników składek złożono w województwie mazowieckim – kolejno 12 155, 12 695 i 11 933. Najmniej formularzy RUD złożono w województwie warmińsko-mazurskim – 1541, 1510 i 1614. Warty odnotowania jest wzrost składanych formularzy RUD w 2023 r. w województwie dolnośląskim. W porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano wzrost składanych formularzy RUD o 90%. Szczegółowe dane prezentuje wykres 11.

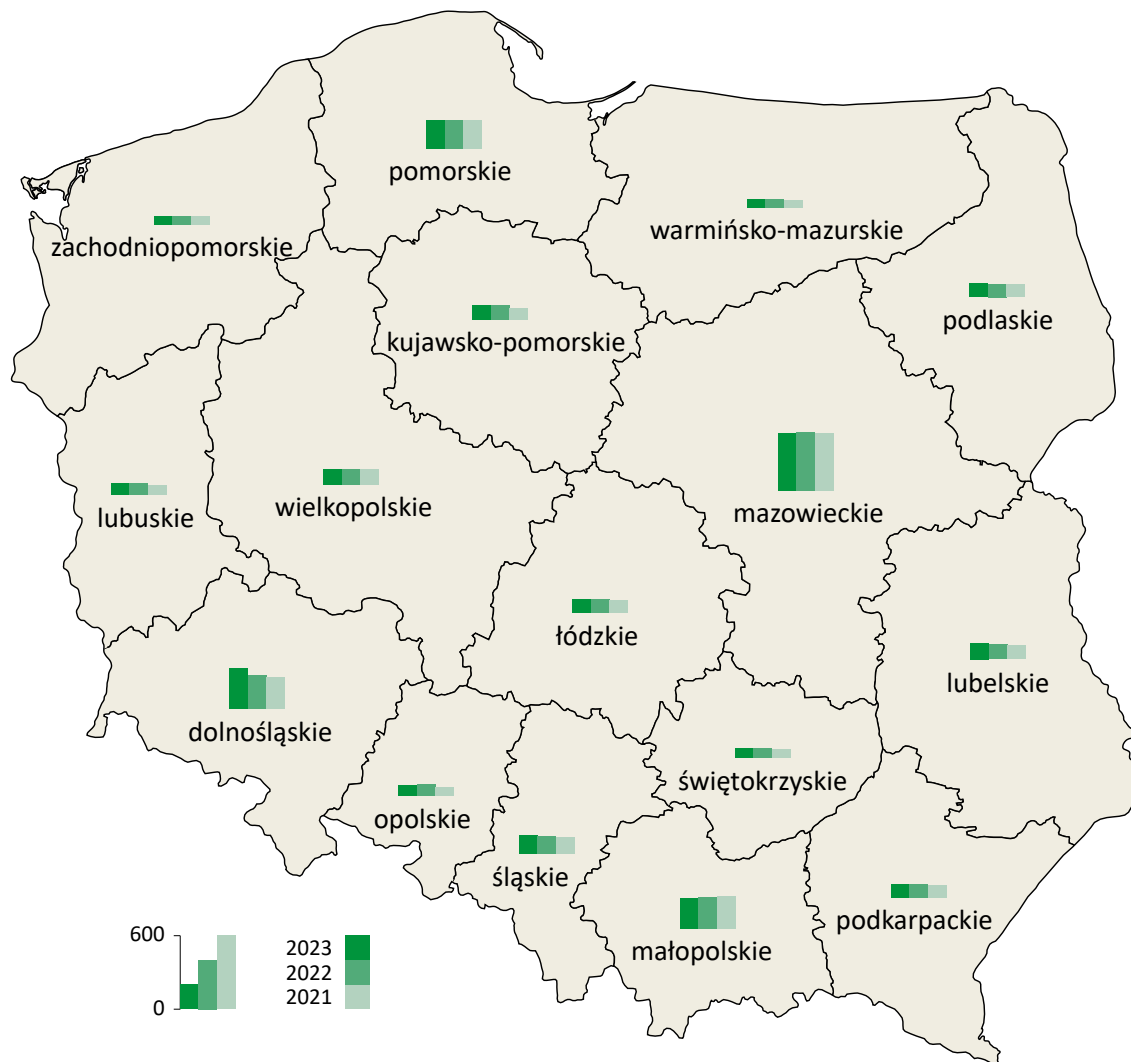
Wykres 11. Złożone formularze RUD w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek, według województw w latach 2021–2023

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Analiza wykonawców umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych wskazuje na niewielkie różnice w poszczególnych województwach w badanym okresie. Najwięcej wykonawców w latach 2021–2023 zgłoszono w województwie mazowieckim, odpowiednio 579, 581 i 579. Najmniej wykonawców zgłoszono w województwie lubuskim. Było ich tam 104, 99 i 107. Dane w tym zakresie przedstawia wykres 12.

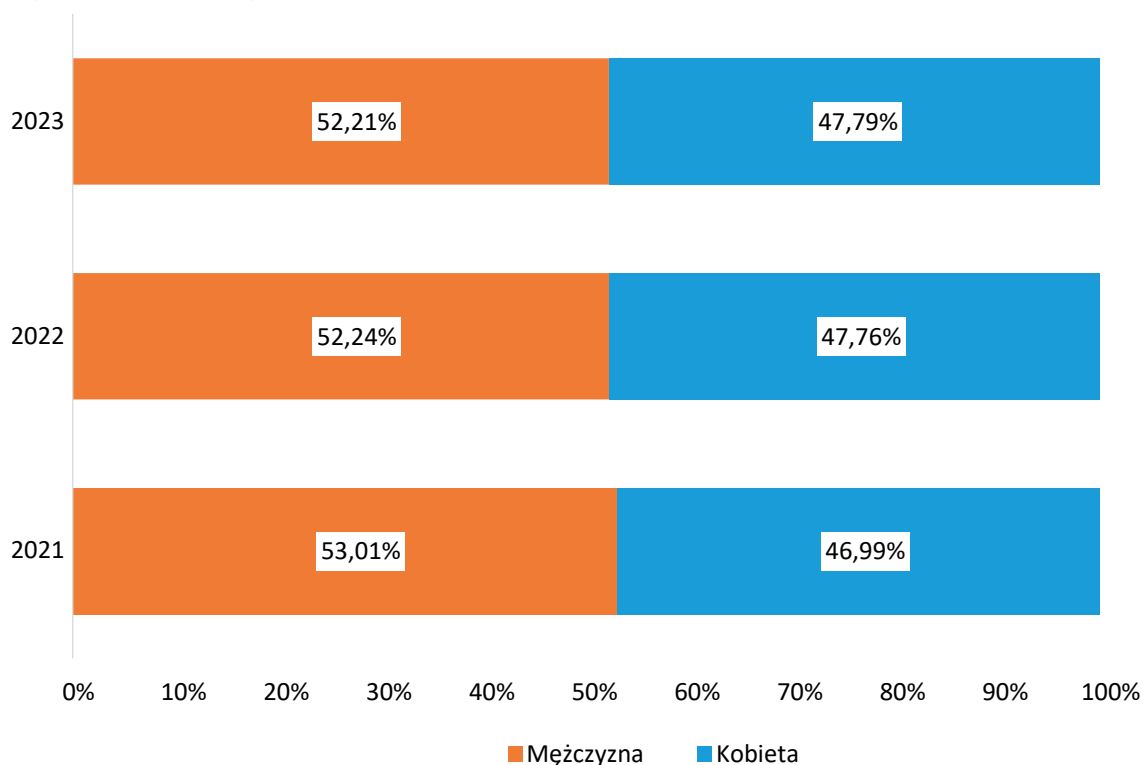
Wykres 12. Wykonawcy umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. ubezpieczonych według województw w latach 2021–2023.

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Analiza danych ze względu na płeć wykonawców umów o dzieło wykazuje niewielkie zmiany w udziale procentowym między mężczyznami i kobietami. W 2021 r. odnotowano, że mężczyźni stanowili 53,01% a kobiety 46,99%. W kolejnym roku udział mężczyzn nieznacznie spadł i wyniósł 52,24%, a kobiet wzrósł do 47,76%. W 2023 r. obserwujemy dalszy spadek udziału mężczyzn do 52,21% przy jednoczesnym wzroście udziału kobiet 47,79%.

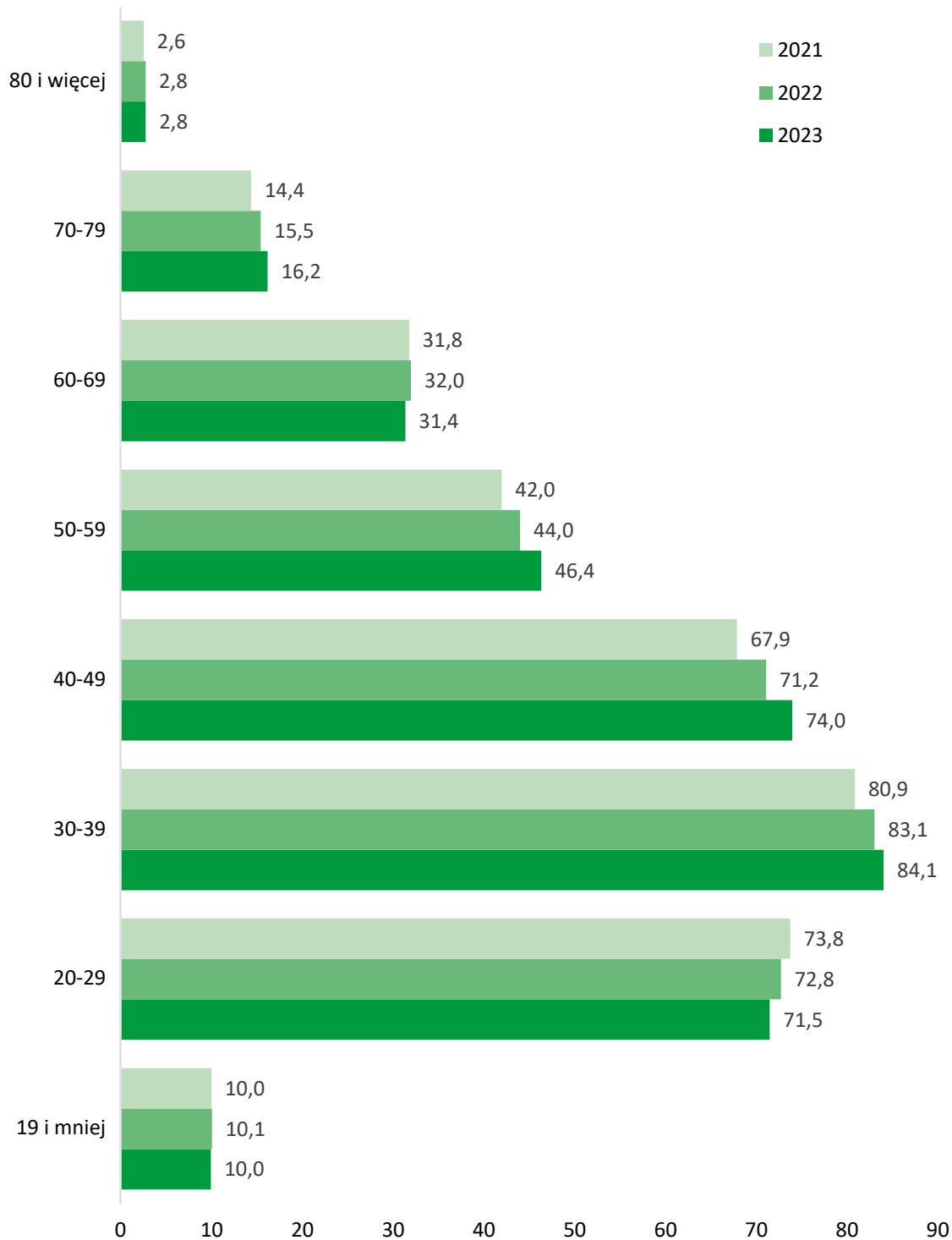
Wykres 13. Płeć wykonawców umów o dzieło w latach 2021–2023

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Struktura wiekowa wykonawców umów o dzieło została przedstawiona na wykresie 14. W każdym roku największa grupa wykonawców umów o dzieło to osoby w wieku 30–39 lat. W 2021 r. było ich 80,9 tys., w 2022 r. 83,1 tys., a w 2023 r. 84,1 tys.

Wykres 14. Wiek wykonawców umów o dzieło w latach 2021–2023 (w tys.)

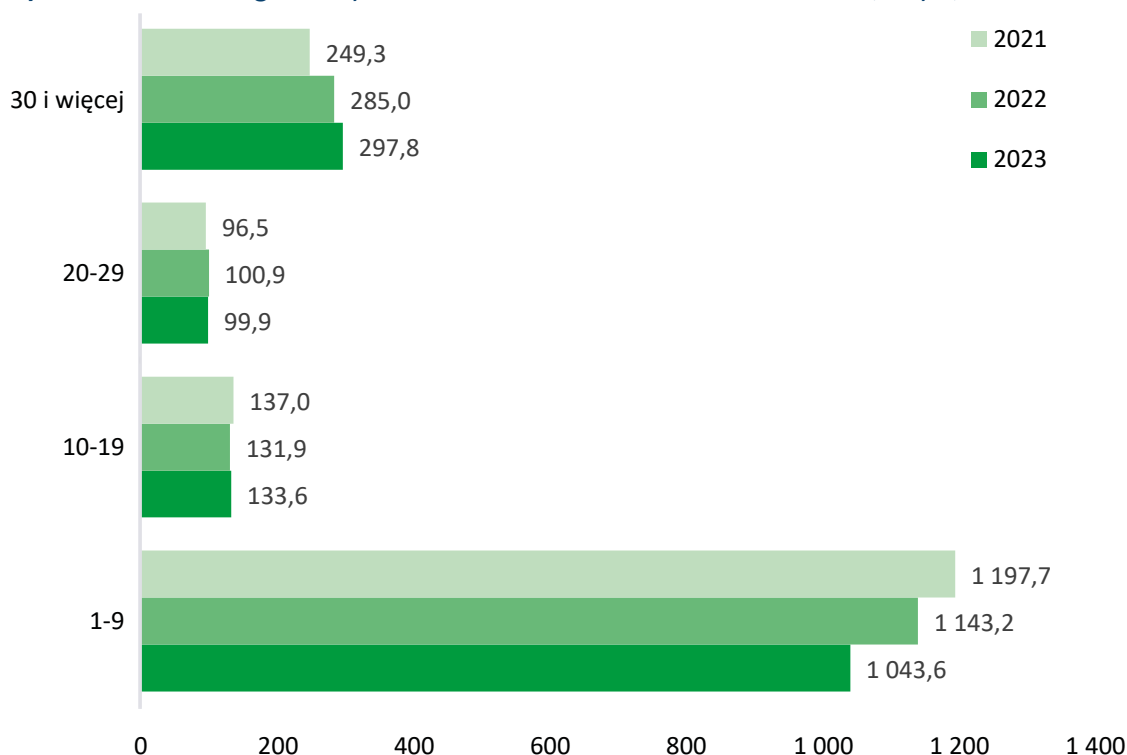

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

W 2023 r. w porównaniu do roku poprzedniego, odnotowano spadek liczby zawieranych umów na okres 1–9 dni o 8,71%, a w stosunku do 2021 r. o 12,87%. Natomiast widoczny jest wzrost liczby zawieranych umów na okres 30 dni i więcej. W 2023 r. w porównaniu do 2022 r. nastąpił wzrost zawieranych na ten okres umów o dzieło o 4,47%, a w porównaniu do 2021 r. wzrost był o 19,47%. Dane w tym zakresie prezentuje wykres 15.

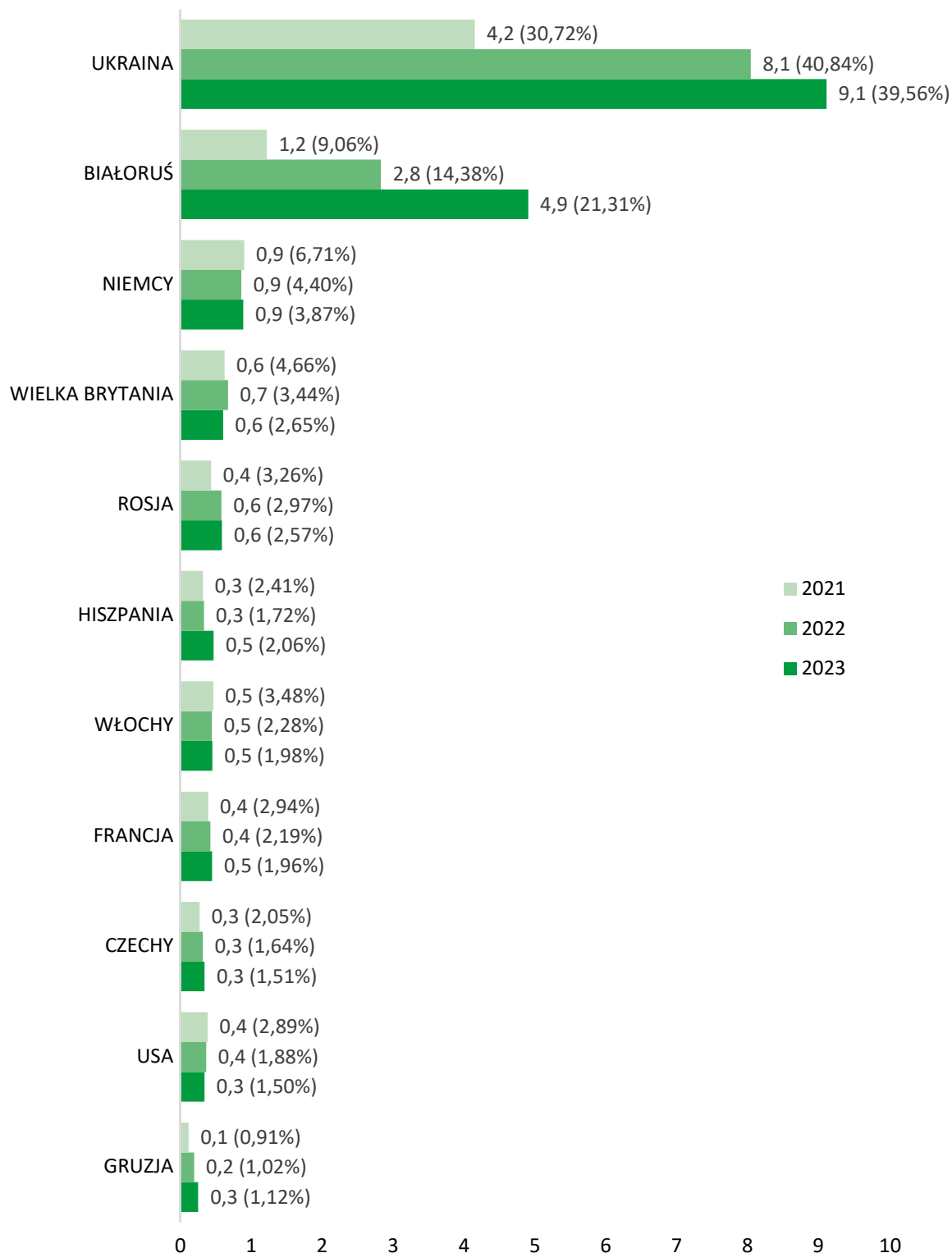
Wykres 15. Okres zgłaszanych umów o dzieło w latach 2021–2023 (w tys.)

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

Dokonano także analizy struktury cudzoziemców wykazywanych w formularzach RUD w latach 2021–2023. W analizie wykorzystano informacje o kraju pochodzenia wykonawców z innych źródeł niż wyłącznie złożone do ZUS formularze RUD, ponieważ nie w każdym przypadku umowy o dzieło zawartej z cudzoziemcem, zlecający uzupełniali informację dotyczącą państwa pochodzenia wykonawcy. Liczba cudzoziemców wykazanych na formularzach RUD w latach 2021–2023 wyniosła 44,3 tys., co stanowi 6,75% wszystkich wykonujących umowy o dzieło. Dodatkowe informacje o kraju pochodzenia pozwoliły na ustalenie, że w każdym roku największą grupę cudzoziemców wykonujących umowy o dzieło stanowili obywatele Ukrainy – kolejno 4,2 tys. w 2021 r., 8,1 tys. w 2022 r. oraz 9,1 tys. w 2023 r. Należy podkreślić, że procentowy udział obywateli tego kraju w całkowitej liczbie cudzoziemców wykazywanych w formularzach RUD zmalał w 2023 r. (z 40,84% do 39,56%) w związku z wysokim wzrostem liczby wykazywanych obywateli Białorusi wykonujących umowy o dzieło – z 2,8 tys. w 2022 r. do 4,9 tys. w 2023 r. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje wykres 16.

Wykres 16. Struktura cudzoziemców wykazanych w formularzach RUD z uwzględnieniem dodatkowych informacji o kraju pochodzenia w latach 2021–2023 (w tys.)

Źródło: opracowanie własne Zespołu Analityki i Inżynierii Danych.

3. Podsumowanie

Informacje przekazywane w formularzach RUD, w powiązaniu z danymi dotyczącymi podmiotu zgłaszającego, umożliwią prowadzenie wielu analiz. Funkcjonowanie rejestru umów o dzieło w latach 2021–2023 daje podstawy do przeprowadzenia pierwszych analiz porównawczych w zakresie dynamiki liczby dokonywanych zgłoszeń, zawieranych umów, czy też zmian w strukturze dotyczącej okresu wykonywania umów i wieku wykonawców umów o dzieło.

Przeprowadzone analizy w ramach opracowania danych z formularzy RUD zawartych w ciągu ostatnich trzech lat pozwoliły na wyciągnięcie m.in. następujących wniosków:

- liczba składanych formularzy RUD co roku wykazuje tendencję wzrostową, jednak liczba wykazywanych umów o dzieło spada. W 2023 r. spadek wykazywanych umów o dzieło wyniósł 4,80% w stosunku do roku poprzedniego;
- co roku odnotowuje się tendencję wzrostową w sposobie składania formularzy RUD za pośrednictwem platformy PUE, co świadczy o znacznym stopniu elektronicznej komunikacji płatników składek z ZUS;
- w latach 2021–2023 umowy o dzieło zgłaszane były najczęściej przez płatników składek prowadzących działalność profesjonalną, naukową i techniczną;
- struktura wiekowa wskazuje, że największą grupę osób wykonujących umowy o dzieło stanowią osoby w wieku 30–39 lat;
- analiza danych ze względu na płeć wykonawców umów o dzieło wykazuje stałą oscylującą na poziomie ok. 5% różnicę na korzyść mężczyzn;
- liczba zawieranych umów o dzieło na okres 1–9 dni wykazała w latach 2021–2023 tendencję spadkową, przy jednoczesnym wzroście umów zawieranych na okres powyżej 30 dni;
- brak gwałtownych zmian i różnic na przestrzeni trzech badanych lat w liczbie wykonujących umowy o dzieło oraz płatników składek zgłaszających te umowy w poszczególnych województwach;
- na przestrzeni lat 2021–2023 w przypadku umów o dzieło zawieranych z cudzoziemcami największy odsetek stanowili obywatele Ukrainy, których liczba w roku 2022 w porównaniu do roku poprzedniego wzrosła prawie dwukrotnie, co może być związane z wybuchem konfliktu zbrojnego w Ukrainie.

Analizy porównawcze w zakresie dynamiki i zmian w strukturze, w kontekście poszczególnych lat będą kontynuowane w przedstawionym w ramach niniejszego opracowania układzie.

www.zus.pl/e-wizyta

X @zus_pl

linkedin.com/company/zus-pl

www.zus.pl

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH